

Complexnummer: 516122

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kaaspakhuis

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

516123, 516124

Woonplaats

Alphen aan den Rijn

Gemeente

Alphen aan den Rijn

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Prins Hendrikstraat 120, 2405 AM te Alphen aan den Rijn

Complexomschrijving

Inleiding

Complex van KAASPAKHUIS en WOONHUIS uit 1902, gebouwd in opdracht van de kaashandelaar J. van der Linden.

Beide panden zijn opgetrokken in de bouwstijl van de Neo-Hollandse Renaissance, karakteristiek voor de bouwperiode. Het woonhuis heeft een rijk gedecoreerde voorgevel met veel gepleisterde ornamenten. Tegen de achtergevel van het woonhuis, dat inmiddels een kantoorfunctie heeft, is een dichte houten overkapping aangezet, zonder echter de gevel aan te tasten. Het kaaspakhuis is inwendig verbouwd tot appartementen met behoud van het exterieur.

In Nederland kwam de bedrijfsmatige productie en distributie van kaas aan het eind van de negentiende eeuw op gang, onder meer in Alphen en omgeving. Aanvankelijk werden veel kaaspakhuisen in dit gebied langs de Oude Rijn gebouwd omdat de kaas per schip werd vervoerd. In de kaaspakhuisen lagen de kazen op stellingen te rijpen. Met de reeksen vensters in de gevels werd de ventilatie in de pakhuisen geregeld om het rijpingsproces te bevorderen.

Omschrijving

De panden staan naast elkaar met de voorgevels (west) aan de Prins Hendrikstraat. Het kaaspakhuis ligt verder teruggerooid dan het woonhuis en grenst met de achtergevel direct aan de Oude Rijn. Een oprit tussen de panden leidt naar het achtererf van het woonhuis.

Waardering

Het complex van kaaspakhuis en woonhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als beelddrager van de kaasproductie en -handel, niet alleen regionaal maar ook nationaal gezien een economische ontwikkeling van grote betekenis.

Het complex is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde wegens de herkenbare typologie van het kaaspakhuis en de voor de bouwperiode kenmerkende Neo-Hollandse Renaissance van de gebouwen, in het bijzonder de rijk gedecoreerde voorgevel van het woonhuis.

Het complex bezit een hoge ensemblewaarde vanwege de beeldbepalende situering zowel aan de Prins Hendrikstraat als langs de Oude Rijn en vanwege de functioneel ruimtelijke samenhang.

Wat het exterieur betreft zijn beide panden in hoge mate gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 516123

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 januari 2001
Kadaster deel/nr	82996/29

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Alphen aan den Rijn		Alphen aan den Rijn		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Prins Hendrikstraat	122			2405 AM	Alphen aan den Rijn		
Prins Hendrikstraat	122 A	A		2405 AM	Alphen aan den Rijn		
Prins Hendrikstraat	122 B	B		2405 AM	Alphen aan den Rijn		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Alphen aan den Rijn	B	7680	A1				
Alphen aan den Rijn	B	7680	A3				
Alphen aan den Rijn	B	7680	A4				
Alphen aan den Rijn	B	7680	A2				
Alphen aan den Rijn	B	7680	A5				

Omschrijving**

Omschrijving

KAASPAKHUIS van twee bouwlagen en een zolderverdieping onder een gebroken zadeldak met gesmoorde kruispannen. De nokrichting van het dak staat loodrecht op de straat. De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen met een gepleisterde plint, speklagen en geprofileerde cordonlijsten. De eindgevels zijn uitgevoerd als tuitgevels met iets uitgemetselde aanzetten en een natuurstenen daklijst met een siersteen op de tuit. De regelmatige indeling van de gevel wordt bepaald door zesruits openslaande vensters onder strekken met gepleisterde aanzet- en sluitstenen.

Voorgevel (west) met drie vensterassen en in de geveltop een roosvenster met lekdorpeltje. Op de begane grond in het midden van de voorgevel een deur. In de zijgevel (zuid) op begane grond en verdieping een reeks vensters (zes assen) als in de voorgevel. Op de begane grond een dubbele deur.

De achtergevel (oost) grenst direct aan de Oude Rijn en heeft dezelfde gevelindeling als de voorgevel met op de begane grond en in de middenas deurpartijen. Op de tuit een pinakeltje.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het kaaspakhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als beelddrager van de kaasproductie en -handel, niet alleen regionaal maar ook nationaal gezien een economische ontwikkeling van grote betekenis.

Het kaaspakhuis is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde wegens de herkenbare typologie en de kenmerkende Neo-Hollandse Renaissancestijl, in overeenstemming met de bouwstijl van het huis.

Het kaaspakhuis bezit hoge ensemblewaarde vanwege de beeldbepalende situering zowel aan de Prins Hendrikstraat als langs de Oude Rijn en vanwege de functioneel ruimtelijke samenhang met het naastgelegen huis.

Wat het exterieur betreft is het pand in hoge mate gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Kaaspakhuis

Monumentnummer*: 516124

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 januari 2001
Kadaster deel/nr	82996/30

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Alphen aan den Rijn	Alphen aan den Rijn	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Alphen aan den Rijn	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Alphen aan den Rijn	B			8651
Alphen aan den Rijn	B			8650

Omschrijving**

Omschrijving

WOONHUIS vanuit een nagenoeg rechthoekige plattegrond opgetrokken in bruine baksteen en bestaande uit twee bouwlagen onder een hoog schilddak (hoofdvolume) en een kleiner schilddak met flauw hellende dakschilden, gedekt met gesmoorde kruispannen. Tegen de achtergevel een éénlaagse uitbouw afgedekt door twee dakschilden met dezelfde pannen. De gevels hebben gepleisterde speklagen en sierstenen op de hoeken en in de strekken boven de vensters; vensters met roedenverdeling in de bovenlichten, deels gekoppeld onder getoogde strekken van oranje baksteen. Het boogveld is gevuld met tableaux in oranje en witte tegels.

Rijk gedecoreerde voorgevel (west) met hoge natuurstenen plint met cassettes en panelen. Iets terugliggende middentravee, waarin op de begane grond de entree, met aan weerszijden een risaliet. De middentravee wordt bekroond door een topgeveltje met frontonbekroning en daaronder een gepleisterd fries met het jaartal '1902' onder een kroonlijst op consoles. Beide zijrisalieten zijn voorzien van een decoratief fries onder een kroonlijst op consoles. De linker risaliet wordt boven de kroonlijst afgesloten door een gemetselde balustrade langs de dakrand; de rechter risaliet door een trapgevel met op de trappen klauwstukken in de vorm van een kwartcirkel met schelpmotief, toppilaster op een gepleisterde console en bekroond door een windvaan. In de middentravee bevindt zich de entreepartij bestaande uit de oorspronkelijke paneeldeur met bovenlicht en smalle zijlichten, daarboven een venster. In de linker risaliet twee gekoppelde vensters zowel op de begane grond als op de verdieping; in de rechter risaliet op de begane grond een driezijdige erker, op de verdieping twee enkele vensters en een iets kleiner venster in de top.

In de noordgevel een eenvoudige plint en daarboven een geprofileerde waterlijst. Twee keldervensters met diefijzers. Zij-ingang met deur en enkele vensters, in het gedeelte van één bouwlaag gekoppeld. De zuidgevel is blind.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De achtergevel (oost) vertoont een duidelijk driedeling. In het midden een hoog opgaand torenachtige bouwvolume onder zadeldak waarin het trappenhuis zich bevindt; rechts daarvan het éénlaagse gedeelte met achteruitgang en links daarvan op de begane grond een grote serre en daarboven op de verdieping een balkon. In het dakschild boven dit geveldeel een houten dakkapel met wangen en frontonbekroning.

INTERIEUR Inwendig zijn onder meer de hal met marmeren vloer en lambrisering, het tochtportaal met geëtst glas en de trap met rijk uitgevoerde trappaal en getordeerde gietijzeren balusters bewaard gebleven. Bovenin het trappenhuis twee vensters met geschilderde voorstellingen van Mercurius en een levensboom met wapen.

Waardering

Het woonhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als beelddrager van de kaasproductie en -handel, niet alleen regionaal maar ook nationaal gezien een economische ontwikkeling van grote betekenis.

Het woonhuis met bijbehorend interieur is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde te weten de kenmerkende Neo-Hollandse Renaissancestijl van met name de zeer rijk gedecoreerde voorgevel.

Het woonhuis bezit hoge ensemblewaarde vanwege de beeldbepalende situering zowel aan de Prins Hendrikstraat als langs de Oude Rijn en vanwege de functioneel ruimtelijke samenhang met het naastgelegen pakhuis.

Het exterieur en het interieur van het pand is in hoge mate gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis